ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՒՑԱՔ

ՆՈՐԱԼՈՒԻԶ

Երգչուհի առողջարար է:

Երգեցողը մարդուս մարմնոյն վրայ մեծ ազդեցութիւն ունի: Ըստ պատշաճի երգելու համար երգիչներուն եւ յատուկ շունչ առնելու մէջ կրճուած բլլալու է, վասն զի առանց սորա եթէ ոչ անհնարին, գէթ շատ դժուարին է ըստ պատշաճի երգ երգել: Երկուքս տեսակ շնչառութիւն կը գտնպտնուի. այսինքն կողաշնչութիւն եւ թոքաշնչութիւն: Մեծ ապահովութեամբ է կողաշնչութիւնը, որ կ'ըլլայ երբ կոզիկն ու կուրծքն ուռեցնով, թոքերը վեր կը ձգուին որով օդով միայն մէկ մասը թոքերուն հասնելով, երգն կ'ընդմանի ու գեղեցիկ չէ հնչեր, այլ մեմ եւ ճնճղած: Շնչելու մի միակ լաւ կերպն է թոքաշնչութիւնն, եւ այս այն ժամանակ կը կատարուի, երբ կը թոդուէ որ թոքերը ի վեր վար խախուին, մարմինն ամփոփուի ու կուրծքը լայնանայ ու ընդարձակուի: Այսու եղանակաւ թոքին արտաքին եւ ամենափոքր խոռվածներն իսկ օդով կը լեցուին եւ շարժման մէջ կը մնան: Եւ այսպէս թոքերուն օդով բաշխուելն լեցուելն է՝ որ առողջութիւն կը պատճառէ. վասն զի թոքերն անդադար մաքուր եւ առատ օդ ծծելով, տակաւ կը զօրանան ու կը լայնանան, այսու թոքի գանազան հիւանդութեանց պատճառները կը բարձուին: Ընդհանրապէս կուրծքը զօրացընելու մի միակ եւ գլխաւոր միջոցն է՝ թոքաշնչութիւնը: Եւ վասն զի տղոց բոլոր գործարանները անդադար աճման մէջ են, ուստի եւ անոնց կուրծքն ու թոքը համեմատաբար կ'ընդարձակուի: Ան վճռէպ իրականութիւն մըն է, որ երգեցողներուն կրծոց մեծութիւնը չերգեցողներուն կուրծքէն աւելի մեծ կ'ըլլայ, եւ այս մեծութիւնն առաջնոց հասակին զարգացմանէն արագագոյն կ'ածի: Երգեցողներուն ոչ միայն թոքերը, այլ նաեւ բոլոր կազմուածքը չերգեցողներէն աւելի զօրաւոր ու հասատատուն կ'ըլլայ: Չերգեցողներն երգիչներէն աւելի խոշտանգումի ենթակայ են, եւ վերջինք շատ քիչ անգամ թոքախտիւ կը վարակին:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Նոր տեսակ հացադարձութիւն:

Փեթերսպուրկի հացադարձներէն միոյն մէջ լիակի յաջողութեամբ նոր եղանակաւ հաց կը պատրաստեն: Ա.յստեղս օրըստօրէ 3.240 քիլոմ. հնձար կը գործածեն հացի համար: Հաճարը չեն ազատ. այլ հատիկները լուացուելէն եւ չորցուելէն ետեւ՝ մեքենաներու ձեռօք իսկոյն ջախջախուած կը դառնան: Այս կազմածը ճախարակով մը դրուագուած է, որուն վրայ 480 կարճ, զօրաւոր՝ բայց բութ կտրուց հատատուած է: Ասոր մէջ հաճարի հատիկները որ արդէն ջրոյ նշանաւոր քանակութիւն մը ծծած պէտք են բլլալ, կր փշրուին: Հայտնոյ զանգուածը նկանակի ձեւով կազմած էն ի՛ւլէ եւ կը տարուի թրմարան, ուր զանգուածին մէջ խմոր կը խառնուի: Կարգաւորեալ թրմելէն ետեւ իր յատուկ ընդունարանին մէջ 6 ժամ կը թողուի, որպէս զի խմորի: Ձեռայ աշխատութիւնը միայն նկանակին ձեւ տալու մէջն է. բայց նորագոյն ժամանակներս այս գործողութիւնն իսկ մեքենայի մը ձեռօք կր կատարուի: Նկանակն իր որոշ ու յատուկ ձեւն առնելէն վերջը՝ տախտակեայ երկայնաբուն բահով մը փռան մէջ կր գրուի եւ հոն կ'եփուի: Այս եղանակաւ պատրաստուած հացը համեղական համ մը կ'ունենայ եւ շատ անդադար ալ է, որովհետեւ թեփերն ալ ի միասին կ'եփուին:

ԹԱՆԹԱԼՈՒԻԶ

Կոստանդնուպոլսոյ մամուլը:

Կաստանդնուպոլսոյ լոյստրած թիւն է 50: Ան հրատարակուի 19 ամենօրեայ թերթ, 3 լոյսփոթ շաբաթը երեք անգամ, 2 լոյսփոթ շաբաթը երկու անգամ: Շաբաթաթերթերու թիւն է 17: Ամիսն երկու անգամ լոյս կը տեսնեն 2 լոյսփոթ: Ամսաթերթերէ 6 են թուրք. — քաղաքական են 30 լոյսփոթը, վաճառականական կամ այս ծիւղի հետ առնչութիւն ունեցող՝ 3.—9 թերթ կրօնական, արուեստագիտական եւ գիտական նկարագիր ունին.—2 զանազան տեսակ թերթ կայ, 6 հատ ալ մանուկներու համար թերթ: Լոյսփոթացս 15ը տառերէն՝ արաբացի գրով, 4 հատ թէեւ տառերով բառա, բայց հայատառ, մի հատ ալ տառերէն յունարէն գրով: Կը հրատարակուին 8 հայերէն թերթ, 8 յունարէն յոյն լեզուաս, 8՝ գաղղիերէն եւ անգլիերէն, 1 իտալերէն, 2 եբրայեցերէն, 2 պուլկարերէն, 1 արաբերէն, 1՝ պարսկերէն:

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱՆ ՏԵՍՈՒՔՆԵՐ

Վիեննա, 29 Մայիս, 1892:

Ամսոյս մէջ Գերմանիոյ գլխաւոր խնդիրն էր ուսման նոր ծրագիրն, որ աւելի քրիստոնէական նկարագիր տալ կ'ուզէր դպրոցաց, եւ զոր պաշտպանեցին Քաթրիվ եւ կրթութեան պաշտօնեայն Ցեուլից: Սակայն հակառակ կողմնակցութեան յարուցած աղմկին պատմառաւ լաւ դատեց Ցեուլից հրաժարիլ, որով նաեւ Քաթրիվի հրաժարեցաւ իր պաշտօնէն իբրեւ զաներէց Բրուսիոյ երեսփոխանաց ժողովոյն՝ իր վրայ պատելով միայն Դայսրութեան քարտուղարի եւ Արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնները:

digitised by A.R.A.R.@